

засоби; оприбуткування основних засобів, що надходять на підприємство; введення в експлуатацію основних засобів, що надійшли; нарахування зносу (амортизації) по основних засобах; вибуття основних засобів через реалізацію, ліквідацію і списання; формування реєстрів аналітичного і синтетичного обліку основних засобів. В комп'ютерній системі для формування і відображення операцій руху основних засобів передбачено відповідні шаблони електронних документів, а обліково-обчислювальні роботи виконуються автоматично на обчислювальних машинах з використанням програмного забезпечення.

У бухгалтерському обліку відображаються всі операції і всі витрати, пов'язані з придбанням і виготовленням основних засобів. У податковому обліку відображаються не всі операції, а тільки ті, під час яких підприємство здійснює витрати, що підлягають амортизації згідно з податковим законодавством. Спрощення обліку основних засобів, на нашу думку, можливе за умови застосування комп'ютерних бухгалтерських програм та прийняття на законодавчому рівні під час формування показників податкового обліку за основу даних бухгалтерського обліку, доцільного вдосконалення Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій, яке врахує особливості податкового обліку основних засобів для системного відображення операцій з ними.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КРЕДИТНИХ ПРОЦЕСІВ В ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ

Середа А.Є.

Науковий керівник – Світлична В.Ю., канд. екон. наук, доцент.

Виступаючи одним з джерел додаткових фінансових ресурсів підприємства, банківське кредитування, одночасно, є й джерелом отримання прибутку самих банків. Незважаючи на достатньо виражений та послідовний порядок оцінки кредитоспроможності позичальників, тим не менш в даному напрямку існують та залишаються дискусійним наступні проблемні питання: 1) завищення класу позичальника – за самостійно розробленими банками критеріями оцінки позичальників часто завищується їх клас. Останнє призводить до штучного поліпшення реального фінансового стану позичальника; 2) спірність використання під час оцінки коефіцієнтів покриття – під час розрахунку коефіцієнтів покриття враховується показник прибутку підприємства. Наявність прибутку ще не означає надходження грошових коштів. А зобов'язання позичальника перед банком погашаються не прибутком, а винятково грошовими коштами. Отже, можна зробити висновок про

недоцільність використання під час оцінки даних коефіцієнтів; 3) спірність обґрунтування значення коефіцієнтів – висновок про позитивність або від’ємність значення коефіцієнтів фінансового стану може бути неоднозначним. Причина цього полягає в тому, що одні й ті самі значення можуть бути наслідками різних причин. Наприклад, високе значення коефіцієнтів ліквідності може означати сильну позицію підприємства або надлишкову готівку, яка не приносить прибутку; 4) інформація фінансової звітності не завжди об’єктивно відображає дійсну ситуацію позичальника – фінансові коефіцієнти визначаються на основі даних звітності потенційного позичальника. Та існує декілька факторів, що ставлять під сумнів дійсність такої інформації: фінансова звітність складається на визначену дату; у процесі підготовки звітності може застосовуватися «техніка декорації вітрин»; для одержання об’єктивних результатів слід аналізувати значну кількість фінансових звітів за ряд періодів; у фінансовій звітності констатуються факти, які вже здійснилися; 5) «емпіричний характер» методик оцінки – методики оцінки кредитоспроможності, використовувані банками, характеризуються недостатнім рівнем теоретико-методологічного обґрунтування, основний акцент в їх реалізації робиться на суб’єктивну думку експертів; 6) відсутність єдиних «нормативних» значень коефіцієнтів – при розробці методик оцінки банками враховуються рекомендації НБУ, щодо переліку показників, їх розрахунку та нормативного значення без урахування галузевих особливостей. А все ж таки підприємства значним чином відрізняються за характером своєї виробничої та фінансово-економічної діяльності. Таким чином, створити єдину уніфіковану і вичерпну методику оцінки кредитоспроможності і порядку розрахунку відповідних коефіцієнтів практично залишається неможливим; 7) відсутність комплексної оцінки кредитного ризику – під час оцінки кредитоспроможності не розраховується комплексний показник, який відображував би рівень кредитного ризику (як імовірності погашення основного боргу та відсотків за ним) та обумовлював коригування рівня процентної ставки за кредитом.

Таким чином, в практиці аналізу кредитоспроможності підприємств-позичальників банками України існує нагальна необхідність розробки шляхів удосконалення даного процесу. Спираючись на дослідження автор вважає, що найбільш ефективними кроками, спрямованими на подолання перелічених проблемних аспектів оцінки кредитоспроможності, можуть виступати: 1. Врахування галузевої специфіки підприємств-позичальників. Галузеві значення коефіцієнтів віддзеркалюють особливості технологічних процесів та тривалість ділового циклу підприємств. Розрахунок середньогалузевих коефіцієнтів

пов'язаний із обробкою великої кількості статистичних даних; та й не кожний банк має можливість таке дослідження здійснити. В ряді європейських країн такі розрахунки здійснюються централізовано на рівні держави або великих спеціалізованих статистичних агенцій. В нашій країні система сереньогалузевих коефіцієнтів відсутня, тому можна рекомендувати банкам порівнювати два чи більше підприємств, які працюють в одній і тій самій галузі. 2. Акцентування значної уваги (окрім кількісного розрахунку коефіцієнтів) на якісні показники, такі як контрагенти позичальника (успішність діяльності останніх забезпечує успішність справ і власне позичальника). 3. Необхідно, щоб оцінка стану, перспектив та напрямків розвитку підприємства-позичальника здійснювалася як на стадії вирішення про надання кредиту, так і на наступній стадії – супроводження кредиту. 4. Ретельний перегляд основних підходів банківських установ до визначення кредитоспроможності позичальників в процесі валютного кредитування. Слід на законодавчому рівні визначити критерії потенційних позичальників, які мають змогу отримувати кредитні позики в іноземній валюті. Доцільним було б під час проведення оцінки кредитоспроможності враховувати всі джерела доходів позичальника в різних валютах, ввести відповідний коефіцієнт валютного співвідношення щомісячних доходів в валюті та суми кредиту та відсотків, що сплачуються. 5. Створення рейтингових агентств, діяльність яких буде спрямовано на відбір позичальників банків та сприятиме зниженню кредитних ризиків при оцінці їх кредитоспроможності.

Отже, в організації кредитних відносин банківського сектору економіки України залишається велика кількість проблемних питань та аспектів. Запропоновані автором шляхи подолання даних проблем потребують законодавчого їх запровадження та побудови механізму їх реалізації. І саме таке коло напрямків виступає предметом досліджень подальшого вдосконалення кредитних відносин банків та підприємств-позичальників.

ЗАСТОСУВАННЯ АУТСОРСИНГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Селіванова В.В.

Науковий керівник – Філатова І.О., асистент

В умовах сучасного світу, підприємства для підвищення власної конкурентоспроможності на ринку та зниження витрат, все частіше делегують другорядні задачі в діяльності організації до послуг зовнішніх підрядників - спеціалізованих агентств, які мають у своєму штаті кадри необхідної кваліфікації. Така практика називається аутсорсинг.